

**SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2020 DO 2024**

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Współczesne ruchy społeczne		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		Przedmiot obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny) do wyboru		
Rok/semestr		Rok – II ; sem. zimowy		
Dyscyplina		Nauki socjologiczne		
Język wykładowy		j. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		Dr hab. Krystyna Leśniak-Moczuk, prof. UR		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot		Dr hab. Krystyna Leśniak-Moczuk, prof. UR		
Wymagania wstępne				
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
Celem przedmiotu jest zapoznanie z determinantami oddolnej inicjatywy obywateli w środowiskach lokalnych, którzy swoją aktywnością społeczną przyczyniają się do tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Treścią zajęć jest zarówno historyczny zarys funkcjonowania ruchów społecznych, podstawy teoretyczne i ramy prawne, jak i analiza działań aktualnie istniejących ruchów społecznych wszystkich typów. Dyskusje i wizyty studyjne pozwolą na poznanie korzyści społecznych aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz inicjowaniu zmian społecznych.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.				
1.	Zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla dyscypliny naukowej nauki socjologiczne	P8S-WG/1	w. Ćw.	Referat, prezentacja
2.	Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie	P8S-WG/2	w. Ćw.	Referat, prezentacja
3.	Zna i rozumie metodologię badań	P8S-WG/3	w. Ćw.	Referat,

	naukowych w dyscyplinie nauki socjologiczne				prezentacja	
Umiejętności Lp.						
1.	Potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, - rozwijać metody, techniki narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, - wnioskować na podstawie badań naukowych	P8S-UW/1 P8S-UW/2	w. Ćw.		dyskusja	
2.	Potrafi upowszechniać wyniki prac naukowych, także w formach popularnych	P8S-UK/2	Ćw.		dyskusja	
3.	Potrafi inicjować debatę	P8S-UK/3	Ćw.		dyskusja	
4.	Potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne i uczestniczyć w dyskursie naukowym	P8S-UK/4 P8S-UK/1 P8S-UK/5	Ćw.		dyskusja	
Kompetencje społeczne Lp.						
1.	Jest gotów do krytycznej oceny dorobku naukowego w dyscyplinie nauki socjologiczne	P8S-KK/1 P8S-KK/2	Ćw.		dyskusja	
2.	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P8S-KK/3	Ćw.		Wizyta studyjna	
3.	Jest gotów inicjować działania na rzecz interesu publicznego	P8S-KO/2	Ćw.		dyskusja	
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW						
Semestr (nr)	Wykł.	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
III	5	10	—	—	—	0
METODY DYDAKTYCZNE						
Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną. Ćwiczenia: analiza tekstu, dyskusja, prezentacje multimedialne, referaty, wizyta studyjna, sprawozdanie z wizyty studyjnej. Metody - prezentacje multimedialne - referaty - dyskusja w trakcie zajęć - wizyta studyjna - sprawozdanie z wizyty studyjnej						
TREŚCI PROGRAMOWE						
1. Wykład / Konwersatorium:						

Założenie teoretyczne ruchów społecznych:

- istota i cele ruchów społecznych
- typy ruchów społecznych

Formalno-prawne podstawy funkcjonowania organizacji społecznych

- zmiany ustawowe rejestracji i zasad funkcjonowania
- programy, finansowanie (Narodowy Instytut Wolności)

Inicjatywy ruchów społecznych na rzecz budowania społeczeństwa obywatelskiego

Kreatywni animatorzy i liderzy ruchów społecznych

2. Ćwiczenia / laboratoria / inne:

Budowanie lokalnego kapitału społecznego poprzez więziotwórczą działalność ruchów społecznych

Teoretyczne aspekty ruchów regionalistycznych

- istota i koncepcje regionalizmu
- historia ruchu regionalistycznego w Polsce
- efekty działań towarzystw regionalistycznych w utrwalaniu pamięci historycznej, promowaniu potencjału społeczno-kulturowego i kształtowaniu perspektyw rozwoju małych ojczyzn przy współpracy z podmiotami samorządu lokalnego

Ruchy rewolucyjne i reformatorskie – przykłady w Polsce

Ruchy ekspresyjne – efekty działania w rozwiązywaniu problemów społecznych

Nowe ruchy społeczne – sfery działania

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Forma i warunki zaliczenia - przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej 20%

- napisanie i złożenie referatu 40%
- dyskusja podczas ćwiczeń 10%
- obecności na ćwiczeniach 10%
- przeprowadzenie wizyty studyjnej 10%
- sprawozdanie z wizyty studyjnej 10%

Warunek progowy: złożenie referatu, przedstawienie prezentacji.

Minimalne wymagania: uzyskanie 60% punktów ze 100% dst

61-70% - plus dst

71-80% - db

81-90% – plus db

91-100% - bdb

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	—
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	65
SUMA GODZIN	80
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	—

LITERATURA

Literatura podstawowa:	1. Della Porta Donatell, Diani Mario, <i>Ruchy społeczne. Wprowadzenie</i> , tłum Agata Sadza, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009.
------------------------	---

	<ol style="list-style-type: none"> 2. <i>Dynamika życia społecznego. Współczesne koncepcje ruchów społecznych</i>, red. K. Gorlach, P. H. Mooney, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2008. 3. Leśniak-Moczuk K., <i>Miejsce trzeciego sektora w wielosektorowej polityce społecznej</i> [w:] <i>Organizacje pozarządowe na rzecz społeczeństwa obywatelskiego</i>, red. Monika Falej, Piotr Majer, Martyna Seroka, Urszula Szymańska, Wydawnictwo Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurski, Olsztyn 2018, s, 42-57. 4. Leśniak-Moczuk K., <i>Ruchy społeczne jako przejaw inicjatyw społecznych</i> [w:] <i>Spółczesność obywatelska w teorii i praktyce: szanse i bariery rozwoju</i>, red. Rafał Boguszewski, Wydawnictwo Szkoły Głównej i Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa 2018, s. 37-50. 5. Leśniak-Moczuk K., Steczkowski Piotr, <i>Od inicjatyw lokalnych w „Dolinie Strugu” do programu ekonomii społecznej na Podkarpaciu</i>, Regionalne Towarzystwo Rolno-Przemysłowe „Dolina Strugu”, Błażowa-Chmielnik-Hyżne-Tyczyn 2010. 6. Mandes Sławomir, <i>Ruchy społeczne w Polsce</i> [w:] <i>Wymiary życia społecznego. Polska na przełomie XX i XI wieku</i>, red. Mirosława Marody, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leśniak-Moczuk K., <i>Przyjaciele Rzeszowa. Socjologiczny portret ruchu regionalnego</i>, Towarzystwo Przyjaciół Rzeszowa. Seria Resoviana, WBX Studio, Rzeszów 2016. 2. Leśniak-Moczuk K., <i>Fenomen Krystyn</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wydawnictwo Mitel, Rzeszów 2012. 3. Leśniak-Moczuk Krystyna, <i>Jak stworzyć silny ruch społeczny? Integracja kobiet o imieniu Krystyna</i> [w:] <i>Między płcią a rodzajem. Teorie, badania, aplikacje</i>, red. A. Chybicka, N. Kossakowska-Berezecka, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010. 4. Leśniak-Moczuk Krystyna, <i>Od kategorii społecznej imienia Krystyna - do ruchu społecznego?</i> Zeszyt Naukowy nr 7, Collegium Varsoviensis, Warszawa 2009. 5. Misztal B., 2000, <i>Ruch społeczny</i> [w:] <i>Encyklopedia socjologii</i>, t. 3, Oficyna Naukowa, Warszawa 6. Rymsza M., <i>Współpraca sektora obywatelskiego z administracją publiczną</i>, Warszawa 2004. 7. <i>Studia nad ruchami społecznymi</i>, red. E. Lewicka-Banaszak, P. Marciniak, W. Modzelewski, UW Warszawa 1987.